

NASDAQ Copenhagen

Lån & Spar Bank A/S
Højbro Plads 9-11
1014 København K
CVR-nr. 13 53 85 30
Telefon 33 78 20 00
Telefax 33 78 20 07
E-mail lsb@lsb.dk
www.lsb.dk

Halvårsrapport 2018 for Lån & Spar Bank A/S

Den 23. august 2018

Indholdsfortegnelse

Hoved- og nøgletal.....	3
Ledelsesberetning	4
Ledelsespåtegning.....	8
Resultatopgørelse for 1. halvår 2018.....	9
Balance pr. 30. juni 2018.....	10
Pengestrømsopgørelse for 1. halvår 2018.....	11
Egenkapitalopgørelse for 1. halvår 2018.....	12
Noter	14

Hoved- og nøgletal

(1.000 kr.)	1. halvår 2018	1. halvår 2017	Indeks	Året 2017
Resultat				
Netto rente- og gebyrindtægter	391.013	373.420	105	759.768
Kursreguleringer valuta	6.276	5.199	121	9.391
Andre driftsindtægter	1.100	2.251	49	2.551
Udgifter til personale og administration	290.222	268.245	108	531.875
Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	13.483	13.447	100	25.114
Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	2.962	3.803	78	7.092
Basisindtjening før nedskrivninger	97.646	102.981	95	221.813
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.	8.615	11.658	74	18.649
Basisindtjening	89.031	91.323	97	203.164
Øvrige kursreguleringer	466	11.213	4	12.511
Udgifter til nødlidende banker (netto)	318	344	92	687
Resultat før skat	89.179	102.192	87	214.988
Skat	17.050	21.418	80	44.739
Periodens resultat	72.129	80.774	89	170.249
Balance				
Kassebeholdning og tilgodehavender hos kreditinstitutter m.v.	4.288.193	3.865.409	111	3.658.694
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	12.944.806	11.641.033	111	12.666.560
Obligationer og aktier	2.820.624	2.501.195	113	2.441.088
Aktiver i alt	20.529.910	18.442.155	111	19.211.885
Indlån og anden gæld	18.383.061	16.530.896	111	17.188.945
Egenkapital	1.367.670	1.254.877	109	1.345.555
Nøgletal				
Kapitalprocent	16,6	15,4		15,8
Kernekapitalprocent	14,4	14,2		14,6
Egenkapitalforrentning før skat p.a. (%)	13,1	16,7		16,9
Egenkapitalforrentning efter skat p.a. (%)	10,6	13,2		13,4
O/I-nøgle (omkostninger/indtjening)	75,7	73,2		71,5
Renterisiko (%)	2,2	2,0		1,7
Valutaposition (%)	3,8	4,0		2,6
Valutarisiko (%)	0,0	0,0		0,0
Udlån i forhold til indlån (%)	71,0	71,1		74,0
Udlån i forhold til egenkapital	9,5	9,3		9,4
Periodens udlånsvækst (%)	2,2	0,8		9,6
Likviditetsdækning (LCR i %)	248,2	217,2		211,6
Summen af store eksponeringer (%)	40,9	48,1		44,5
Periodens nedskrivningsprocent	0,0	0,1		0,1
Periodens resultat pr. aktie (kr.)	26,8	29,9		63,2
Indre værdi pr. aktie (kr.)	507,3	464,9		499,0
Udbytte pr. aktie (kr.)	0,0	0,0		10,0
Børskurs	484,0	534,0		484,5
Børskurs/periodens resultat pr. aktie	18,1	17,9		7,7
Børskurs/indre værdi pr. aktie	1,0	1,1		1,0
Gennemsnitligt antal ansatte	413,0	394,0		394,0

Sammenligningstal for 2017 er ikke tilpasset ændring i anvendt regnskabspraksis pr. 1. januar 2018 jf. note 1.

Ledelsesberetning

- Periodens resultat før skat udgør 89,2 mio. kr., mens periodens resultat efter skat udgør 72,1 mio. kr.
- Resultatet forrenter egenkapitalen før skat med 13,1 % og efter skat med 10,6 %.
- Basisindtjeningen før nedskrivninger for halvåret udgør 97,6 mio. kr., hvilket er et fald på 5,3 mio. kr.
- Kundetilgang og vækst i udlån og indlån.
- Vækst i netto rente- og gebyrindtægter på 4,7 % trods faldende rentemarginal.
- Udgifter til personale og administration stiger 8,2 %.
- Nedskrivningsprocenten for perioden udgør 0,05.
- LCR udgør 248,2 %.
- Kapitalprocenten er opgjort til 16,6 %.
- Forventningen til årets resultat fastholdes. Ledelsens forventning til basisindtjeningen før nedskrivninger for 2018 justeres til niveauet 190-210 mio. kr.
- Det er besluttet at undersøge mulighederne for en forhøjelse af aktiekapitalen i 2018 i niveauet 350 mio. kr.

Konklusion

Banken har for 1. halvår 2018 opnået et resultat på 72,1 mio. kr. svarende til en forrentning af egenkapitalen med 10,6 % efter skat. Basisindtjeningen før nedskrivninger udgør 97,6 mio. kr. Det er 5,3 mio. kr. mindre end for samme periode sidste år. Tilgangen af nye kunder har sikret vækst i netto rente- og gebyrindtægter på 17,6 mio. kr. Den positive effekt fra kundetilgangen modvirkes af en faldende rentemarginal. Indtjeningsvæksten har derfor ikke været tilstrækkelig til at opveje stigningen i omkostningerne på kort sigt. Nedskrivninger på udlån m.v. udgør 8,6 mio. kr., svarende til en nedskrivningsprocent på 0,05. Sammenholdt med samme periode sidste år er nedskrivningerne faldet 3,0 mio. kr.

Basisindtjeningen efter nedskrivninger udgør 89,0 mio. kr., hvilket er et fald på 2,3 mio. kr. i forhold til samme periode sidste år.

Ledelsen anser periodens resultat og basisindtjening for værende tilfredsstillende.

Basisindtjeningen

Netto renteindtægter udgør 201,5 mio. kr., hvilket er på niveau med samme periode sidste år. Rentemarginalen er fortsat faldende og er for halvåret 24 basispoint under rentemarginalen for samme periode sidste år. De seneste mange års

kundetilgang, som er fortsat ind i 2018, har sikret en udlåns- vækst, der har opvejet faldet i rentemarginalen.

Gebyrer og provisionsindtægter udgør 211,5 mio. kr. for halvåret. Det er 6,9 mio. kr. mere end samme periode sidste år. Væksten i gebyrindtægterne er drevet af den positive kundeudvikling, mens indførslen af MiFID II har betydet færre indtægter fra handel med værdipapirer.

Afgivne gebyrer udgør 23,5 mio. kr. og er faldet med 11,7 mio. kr. i forhold til 1. halvår 2017.

Netto rente- og gebyrindtægter udgør samlet 391,0 mio. kr., hvilket er 17,6 mio. kr. mere i forhold til 1. halvår 2017.

Udgifter til personale og administration udgør 290,2 mio. kr. Det er en stigning på 8,2 %. Stigningen skyldes flere medarbejdere i de kundevedtatte enheder og øgede it-udgifter. Sat i forhold til indtægterne er der brugt 76 øre for hver krone, der er tjent.

Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver udgør 13,5 mio. kr. og er på niveau med udgiften for samme periode sidste år.

Resultat af kapitalandele i Invest administration A/S udgør 3,0 mio. kr.

Nedskrivninger på udlån

Nedskrivninger på udlån m.v. udgør 8,6 mio. kr. for halvåret. I forhold til bankens udlån og garantier er nedskrivningerne meget lave, hvilket bl.a. tilskrives den positive udvikling i samfundsøkonomien og det fortsat historisk lave renteniveau.

Øvrige kursreguleringer

Øvrige kursreguleringer udgør en kursgevinst på 0,5 mio. kr. mod en gevinst året før på 11,1 mio. kr. Kursreguleringer på aktier udgør for perioden en gevinst på 10,5 mio. kr., og er positivt påvirket af en kursgevinst på sektoraktier. Obligationer har givet et tab på 11,2 mio. kr., mens afledte finansielle instrumenter bidrager med en kursgevinst på 1,1 mio. kr.

Skat

Skat af periodens resultat udgør 17,1 mio. kr., hvilket svarer til en effektiv skatteprocent på 19,1 %. Den lave effektive skatteprocent skyldes ikke-skattepligtige kursreguleringer af sektoraktier.

Balance, risikoeksponering og kapitalforhold pr.**30. juni 2018**

Udlånet udgør 12.944,8 mio. kr., hvilket er en stigning på 278,2 mio. kr. de seneste seks måneder. Væksten er drevet af tilgangen af privatkunder i både Danmark og Sverige.

Udlånet er samlet nedskrevet med 107,9 mio. kr. ved udgangen af halvåret, hvilket er 6,1 mio. kr. mindre end ved årsskiftet, når der ses bort fra stigningen som følge af ændring i regnskabspraksis for nedskrivninger på udlån. Faldet skyldes bl.a. den fortsat positive udvikling i samfundsøkonomien.

Balancen udgør samlet 20.529,9 mio. kr. ved udgangen af halvåret. Det er en stigning på 1.318,0 mio. kr. siden årsskiftet, og er drevet af indlånsvæksten fra privatkunder.

Den maksimale krediteksponering ekskl. handelsbeholdningen udgør 21.378,0 mio. kr. Heraf udgør garantier 4.214,7 mio. kr.

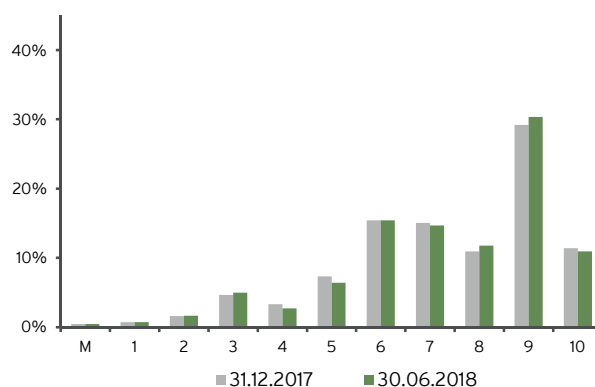
Maksimal krediteksponering:

(Mio. kr.)	30.06.2018	31.12.2017
Detail, Danmark	14.023,0	13.305,3
Detail, Sverige	1.824,0	1.872,5
Erhverv	1.216,3	1.268,3
Institut	328,0	360,4
Stat	3.986,7	3.333,5
I alt	21.378,0	20.140,0

Udlån og garantier til privatkunder i Danmark (Detail, Danmark) udgør 65,6 % af krediteksponeringen, og er fortsat kendetegnet ved en meget høj kreditkvalitet.

Grafen nedenfor viser fordelingen af detailkunder i Danmark efter kreditkvalitet opgjort efter bankens ratingsystem. Ratingsystemet inddeler kunderne i ti risikoklasser efter sandsynligheden for tab. Kunder, der har misligholdt deres forpligtelser, placeres i en gruppe for sig.

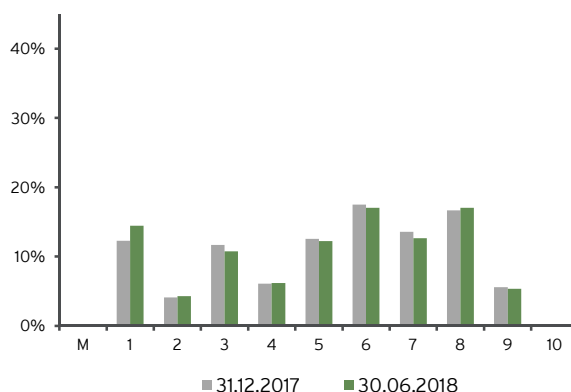
Detaileksponeringer i Danmark:

83,1 % af eksponeringen er placeret i risikoklasserne 6-10, hvor risikoen for tab er meget lille. Misligholdte eksponeringer udgør 64,1 mio. kr. Det svarer til 0,5 % af eksponeringen.

For de svenske detaileksponeringer foretages en tilsvarende inddeling baseret på ratings fra et anerkendt svensk kreditvurderingsbureau.

Detaileksponeringer i Sverige:

Kreditkvaliteten af detaileksponeringen i Sverige er mere jævnt fordelt på risikoklasserne, end det er tilfældet for detaileksponeringerne i Danmark. Misligholdte eksponeringer udgør 1,8 mio. kr. Det svarer til 0,1 % af eksponeringen.

Erhvervseksponeringen omfatter hovedsagligt udlån til organisationer og institutionelle investorer, men også et stigende udlån til liberale erhverv. Erhvervseksponeringerne inddeles efter Finanstilsynets bonitetskategorier til klassificering af eksponeringen efter kreditkvalitet. Fordelingen på de enkelte kategorier er vist i tabellen nedenfor.

I kategorierne 3 og 2a er sandsynligheden for tab henholdsvis 'meget lav' og 'lav', og her er 51,2 % af eksponeringen placeret.

Erhvervseksponeringen:

(Mio. kr.)	30.06.2018	31.12.2017
3 - utvivlsom god	87,7	172,7
2a - normal	534,7	521,8
2b - ingen væsentlige svaghedstegn	560,3	533,8
2c - væsentlige svaghedstegn	22,2	25,9
1 - OIV	11,4	14,1
Erhverv i alt	1.216,3	1.268,3

Statseksponeringen omfatter den del af bankens likvider, som er placeret i Danmarks Nationalbank.

Obligationsbeholdningen udgør 2.656,4 mio. kr. pr. 30. juni 2018. Beholdningen udgøres stort set udelukkende af danske realkreditobligationer, som er kendetegnet ved en lav kreditrisiko.

Obligationer:

(Mio. kr.)	30.06.2018	31.12.2017
Stat	11,2	4,6
Realkredit	2.645,2	2.312,6
Øvrige	0,0	0,4
Obligationer i alt	2.656,4	2.317,6

Renterisikoen, som hovedsageligt vedrører obligationsbeholdningen, udgør 28,4 mio. kr. Dette er en stigning på 7,2 mio. kr. siden årsskiftet. Ved en kraftig stigning i renteniveauet vil banken få et væsentligt kurstab. Risikoen skal ses i sammenhæng med det merafkast, som banken opnår ved investering i obligationer.

Aktiebeholdningen udgør 164,2 mio. kr. Medregnes ikke afregnede handler udgør den samlede aktieeksponering 167,1 mio. kr. Aktierisikoen kan udtrykkes som et fald i markedsværdien på 12 % af aktieeksponeringen, svarende til en middel negativ markedsudvikling, og vil betyde et kurstab på 20,1 mio. kr.

Nettoeksponeringen i udenlandsk valuta udgør 48,7 mio. kr. pr. 30. juni 2018 mod 31,9 mio. kr. ved udgangen af 2017.

Gæld til kreditinstitutter og centralbanker udgør 108,0 mio. kr.

Indlånet udgør 18.383,1 mio. kr. ved udgangen af halvåret. Der er en stigning siden årsskiftet på 1.194,1 mio. kr. Væksten skyldes kundetilgang og privatkundernes øgede opsparing.

Egenkapitalen udgør 1.367,7 mio. kr. Det er en stigning på 22,1 mio. kr. på seks måneder. Periodens resultat samt værdireguleringer i anden totalindkomst har øget egenkapitalen med 68,1 mio. kr., mens udbetalt udbytte samt køb og salg af egne aktier har reduceret egenkapitalen med 27,2 mio. kr. Ændringerne i regnskabspraksis vedrørende nedskrivninger på udlån har reduceret egenkapitalen med 18,8 mio. kr.

Bankens likviditetsdækning (LCR) udgør 248,2 % pr. 30. juni 2018, hvilket skal ses i forhold til et likviditetskrav på 100 %. Bankens likviditetssituation vurderes at være ganske betryggende.

Kapitalgrundlaget er inkl. indregning af periodens resultat opgjort til 1.477,3 mio. kr. Der er en stigning på 138,0 mio. kr. siden årsskiftet, hvoraf 100,0 mio. kr. kommer fra optagelse af ansvarlig lånekapital. Risikoeksponeringen er i samme periode steget 408,7 mio. kr. og udgør 8.892,9 mio. kr. pr. 30. juni 2018. Kapitalprocenten udgør 16,6. Den egentlige kernekapitalprocent udgør 14,4. Banken har valgt ikke at gøre brug af overgangsordningen vedrørende ændring i anvendt regnskabspraksis for nedskrivninger på udlån 1. januar 2018.

Kravet til størrelsen af kapitalgrundlaget udgør 11,5 % af risikoeksponeringen. Heraf udgør solvensbehovet 9,2 procentpoint, og det kombinerede bufferkrav de resterende 2,3 procentpoint. Forskellen op til kapitalprocenten udgør 5,1 procentpoint, og svarer til 453,5 mio. kr. i kapital.

Kapitalforhold:

(Mio. kr.)	30.06.2018	31.12.2017
Egentlig kernekapital	1.277,3	1.241,6
Kernekapital	1.277,3	1.241,6
Kapitalgrundlag	1.477,3	1.339,3
Samlet risikoeksponering	8.892,9	8.484,2
Egentlig kernekapitalprocent	14,4 %	14,6 %
Kernekapitalprocent	14,4 %	14,6 %
Kapitalprocent	16,6 %	15,8 %
Kombinerede bufferkrav	2,3 %	1,7 %
Solvensbehov	9,2 %	9,2 %

Tilsynsdiamanten

Finanstilsynet har fastsat fem grænseværdier, som det enkelte pengeinstitut som udgangspunkt skal holde sig inden for. Tabellen nedenfor viser tallene pr. 30. juni 2018 for Lån & Spar og de fastsatte grænseværdier.

Tilsynsdiamanten:

	30.06.2018	Grænseværdi
Store eksponeringer	64,0 %	Mindre end 175 %
Udlånsvækst	11,2 %	Mindre end 20 %
Ejendomseksponering	0,5 %	Mindre end 25 %
Stabil funding	0,6	Mindre end 1
Likviditet	262,3 %	Større end 100 %

Begivenheder efter balancedagen

Lån & Spar har besluttet at indlede forhandlinger med investorer og eksterne rådgivere om i 2018 at styrke bankens egenkapital i niveauet 350 mio. kr. gennem en fortegningsrets-emission.

Forventninger til fremtiden

Forventningen til årets resultat fastholdes i niveauet 120-150 mio. kr. Ledelsens forventninger til basisindtjeningen før nedskrivninger for 2018 justeres til niveauet 190-210 mio. kr. mod tidligere 210-230 mio. kr. Justeringen skyldes faldet i rentemarginalen, som har været større end forventet.

Kontaktinformation

Eventuelle henvendelser bedes rettet til adm. direktør John Christiansen på telefon 33 78 20 37 eller bankdirektør Jesper Schiøler på telefon 33 78 23 30.

Ledelsespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt halvårsrapport 2018 for Lån & Spar Bank A/S.

Halvårsrapporten er aflagt i overensstemmelse med reglerne i lov om finansiell virksomhed og bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. samt yderligere danske oplysningskrav til delårsrapporter for børsnoterede finansielle selskaber. Der er ikke foretaget revision eller review af halvårsrapporten.

Vi anser den valgte regnskabspraksis for hensigtsmæssig således, at halvårsrapporten giver et retvisende billede af bankens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 30. juni 2018 samt af resultatet af bankens aktiviteter og pengestrømme for 1. halvår 2018.

Det er vores opfattelse, at ledelsesberetningen indeholder en retvisende gennemgang af udviklingen i bankens aktiviteter og økonomiske forhold samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som banken kan påvirkes af.

København, den 23. august 2018

Direktionen

John Christiansen
Adm. direktør

Jesper Schiøler
Bankdirektør

Bestyrelsen

Anders Bondo Christensen
(Formand)

Claus Oxfeldt
(1. næstformand)

Lars Qvistgaard
(2. næstformand)

Jørn Rise Andersen

Grete Christensen

Henrik Horup

Jens Kragh

Anne Mette Toftegaard

Susan Broager

Carsten Mærsk Clausen

Klaus Jespersen

Karsten Poul Jørgensen

Resultatopgørelse for 1. halvår 2018

NOTE	(1.000 kr.)	2. kvartal 2018	1. halvår 2018	2. kvartal 2017	1. halvår 2017
	Renteindtægter	134.652	270.138	132.641	263.945
	Renteudgifter	35.294	68.650	31.952	62.516
	Netto renteindtægter	99.358	201.488	100.689	201.429
	Udbytte af aktier m.v.	423	1.458	951	2.471
	Gebyrer og provisionsindtægter	106.461	211.519	104.647	204.645
	Afgivne gebyrer og provisionsudgifter	11.227	23.452	18.062	35.125
	Netto rente- og gebyrindtægter	195.015	391.013	188.225	373.420
2	Kursreguleringer	4.137	6.742	5.722	16.412
	Andre driftsindtægter	584	1.100	1.364	2.251
	Udgifter til personale og administration	144.009	290.222	132.945	268.245
	Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	6.530	13.483	6.618	13.447
	Andre driftsudgifter	138	318	231	344
	Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.	-2.545	8.615	5.023	11.658
	Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	1.589	2.962	2.065	3.803
	Resultat før skat	53.193	89.179	52.559	102.192
	Skat	11.519	17.050	11.066	21.418
	Periodens resultat	41.674	72.129	41.493	80.774
	Periodens resultat pr. aktier (kr.)	15,5	26,8	15,4	29,9

Totalindkomstopgørelse for 1. halvår 2018

Periodens resultat	41.674	72.129	41.493	80.774
Valutaregulering af udenlandske enheder	-30.120	-108.464	-14.635	-11.117
Regnskabsmæssig sikring af udenlandske enheder	29.989	108.394	14.626	11.119
Skat af anden totalindkomst	-1.297	-3.922	-290	-186
Anden totalindkomst efter skat	-1.428	-3.992	-299	-184
Periodens totalindkomst	40.246	68.137	41.194	80.590

Balance pr. 30. juni 2018

NOTE (1.000 kr.)	30. juni 2018	31. december 2017
Aktiver		
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	345.595	346.835
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	3.942.598	3.311.859
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	12.944.806	12.666.560
Obligationer til dagsværdi	2.656.415	2.317.608
Aktier m.v.	164.209	123.480
Kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder	11.324	15.363
Immaterielle aktiver	58.273	55.397
Grunde og bygninger, i alt	135.792	136.040
- Domicilejendomme	135.792	136.040
Øvrige materielle aktiver	14.807	17.438
Aktuelle skatteaktiver	0	6.162
Andre aktiver	223.648	184.360
<u>Periodeafgrænsningsposter</u>	<u>32.443</u>	<u>30.783</u>
Aktiver i alt	20.529.910	19.211.885
Passiver		
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	107.997	96.268
Indlån og anden gæld	18.383.061	17.188.945
Aktuelle skatteforpligtelser	2.814	0
Andre passiver	436.924	459.232
<u>Periodeafgrænsningsposter</u>	<u>1.000</u>	<u>712</u>
Gæld i alt	18.931.796	17.745.157
Hensættelser til pensioner og lignende forpligtelser	10.849	10.849
Hensættelser til udskudt skat	9.035	9.892
Hensættelser til tab på garantier	5.789	432
<u>Andre hensatte forpligtelser</u>	<u>4.771</u>	<u>0</u>
Hensatte forpligtelser i alt	30.444	21.173
Efterstillede kapitalindskud	200.000	100.000
Aktiekapital	271.000	271.000
Værdireguleringer	37.967	41.959
- Opskrivningshenlæggelser	44.773	44.773
- Valutaomregningsreserve	-6.806	-2.814
Andre reserver	3.602	7.640
- Lovpligtige reserver	3.602	7.640
Overført overskud	1.055.101	997.856
<u>Foreslået udbytte</u>	<u>0</u>	<u>27.100</u>
Egenkapital i alt	1.367.670	1.345.555
Passiver i alt	20.529.910	19.211.885
4 Eventualforpligtelser		
5 Andre forpligtende aftaler		

Pengestrømsopgørelse for 1. halvår 2018

(1.000 kr.)	1. halvår 2018	1. halvår 2017
Periodens resultat før skat	89.179	102.192
Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	13.483	13.447
Andre poster uden likviditetseffekt	-7.471	-3.758
Betalte skatter	-7.564	5.541
Ændring i driftskapital	476.471	671.128
Pengestrømme fra driftsaktivitet	564.098	788.550
Køb af immaterielle aktiver	-11.960	-8.391
Køb af materielle aktiver	-2.369	-2.211
Salg af materielle aktiver	0	220
Modtaget udbytte fra tilknyttede virksomheder	7.000	5.000
Pengestrømme fra investeringsaktivitet	-7.329	-5.382
Optagelse af ansvarlig lånekapital	100.000	0
Køb af egne aktier	-2.099	-6.779
Salg af egne aktier	1.796	9.545
Udbetalt udbytte	-26.967	-21.590
Pengestrømme fra finansieringsaktivitet	72.730	-18.824
Likviditetsforskydning, netto	629.499	764.344
Likvider, 1. januar 2018	3.658.694	3.101.065
Likvider, 30. juni 2018	4.288.193	3.865.409
Likvider, 30. juni 2018		
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	345.595	347.096
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	3.942.598	3.518.313
I alt	4.288.193	3.865.409

Kreditfaciliteter:

Bankens ikke-udnyttede kreditfaciliteter udgør 97.144 t.kr. (30.06.2017: 92.877 t.kr.) heraf 97.144 t.kr. mod sikkerhed i værdipapirer (30.06.2017: 92.877 t.kr.)

Egenkapitaloppgørelse for 1. halvår 2018

(1.000 kr.)	Aktie- kapital	Opskrivnings- henlæggelser	Valutaomreg- ningsreserve	Andre reserver	Overført resultat	Foreslået udbytte	Egenkapital i alt
2018							
Egenkapital, 1. januar 2018	271.000	44.773	-2.814	7.640	997.856	27.100	1.345.555
Ændring i anvendt regnskabspraksis, nedskrivninger på udlån	0	0	0	0	-24.041	0	-24.041
Skat af ændring i anvendt regnskabspraksis, nedskrivnin- ger på udlån	0	0	0	0	5.289	0	5.289
Justeret egenkapital, 1. januar 2018	271.000	44.773	-2.814	7.640	979.104	27.100	1.326.803
Periodens resultat	0	0	0	2.962	69.167	0	72.129
Opløsning af reserve ved modtaget udbytte	0	0	0	-7.000	7.000	0	0
Valutakursregulering af udenlandske enheder	0	0	-108.464	0	0	0	-108.464
Regnskabsmæssig sikring af udenlandske enheder	0	0	108.394	0	0	0	108.394
Skat af anden totalindkomst	0	0	-3.922	0	0	0	-3.922
Anden totalindkomst i alt	0	0	-3.992	-7.000	7.000	0	-3.992
Totalindkomst i alt for perioden	0	0	-3.992	-4.038	76.167	0	68.137
Køb af egne aktier	0	0	0	0	-2.099	0	-2.099
Salg af egne aktier	0	0	0	0	1.796	0	1.796
Udbetalt udbytte	0	0	0	0	0	-26.967	-26.967
Udbytte af egne aktier	0	0	0	0	133	-133	0
Transaktioner med ejere i alt	0	0	0	0	-170	-27.100	-27.270
Egenkapital, 30. juni 2018	271.000	44.773	-6.806	3.602	1.055.101	0	1.367.670

Egenkapitaloppgørelse for 1. halvår 2018 - Fortsat

(1.000 kr.)	Aktie- kapital	Opskrivnings- henlæggelser	Valuta- omregnings- reserve	Andre reserver	Overført resultat	Foreslået Udbytte	Egenkapital i alt
2017							
Egenkapital, 1. januar 2017	271.000	40.397	-1.625	5.548	856.111	21.680	1.193.111
Periodens resultat	0	0	0	3.803	76.971	0	80.774
Opløsning af reserve ved modtaget udbytte	0	0	0	-5.000	5.000	0	0
Valutakursregulering af udenlandske enheder	0	0	-11.117	0	0	0	-11.117
Regnskabsmæssig sikring af udenlandske enheder	0	0	11.119	0	0	0	11.119
Skat af anden totalindkomst	0	0	-186	0	0	0	-186
Anden totalindkomst i alt	0	0	-184	-5.000	5.000	0	-184
Totalindkomst i alt for perioden	0	0	-184	-1.197	81.971	0	80.590
Køb af egne aktier	0	0	0	0	-6.779	0	-6.779
Salg af egne aktier	0	0	0	0	9.545	0	9.545
Udbetalt udbytte	0	0	0	0	0	-21.590	-21.590
Udbytte af egne aktier	0	0	0	0	90	-90	0
Transaktioner med ejere i alt	0	0	0	0	2.856	-21.680	-18.824
Egenkapital, 30. juni 2017	271.000	40.397	-1.809	4.351	940.938	0	1.254.877

Noter

1 Anvendt regnskabspraksis

Halvårsrapporten er aflagt efter reglerne i Lov om finansiell virksomhed og Bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. (Regnskabsbekendtgørelsen). Herudover aflægges halvårsrapporten i overensstemmelse med yderligere danske oplysningskrav til delårsrapporter for børsnoterede finansielle selskaber.

Halvårsrapporten præsenteres i tusinde danske kroner.

Ændringer i anvendt regnskabspraksis

Regnskabsbekendtgørelsen er ændret med virkning fra 1. januar 2018. Med ændringen er regnskabsbekendtgørelsen tilpasset den internationale regnskabsstandard IFRS 9 om finansielle instrumenter. Ændringerne omfatter klassifikation og måling, nedskrivninger på udlån og regnskabsmæssig sikring. Den anvendte regnskabspraksis er som følge heraf ændret pr. 1. januar 2018.

Implementeringen af reglerne for klassifikation og måling har ikke medført ændringer i klassifikation og måling af finansielle instrumenter i åbningsbalancen. Med ændringen i reglerne for regnskabsmæssig sikring opnås en bedre sammenhæng til virksomhedernes risikostyring og en mindre detaljeringsgrad i

kravene til målingen af sikringens effektivitet. Ændringerne er aktuelt uden betydning for bankens anvendelse af reglerne for regnskabsmæssig sikring. Ændringen i reglerne for nedskrivninger på udlån har øget nedskrivninger og hensættelser i åbningsbalancen pr. 1. januar 2018 med 24.041 t.kr., som reduceret med skatteeffekten på 5.289 t.kr., i alt 18.752 t.kr. er fratrukket egenkapitalen. Tabellen nedenfor viser effekten af ændringen i anvendt regnskabspraksis på de relevante poster i åbningsbalancen 1. januar 2018.

Der er ikke foretaget tilpasning af sammenligningstal, idet det ikke har været praktisk muligt at opgøre posterne for tidligere perioder i overensstemmelse med de ændrede regler for nedskrivninger på udlån.

I det følgende beskrives ændringer i anvendt regnskabspraksis vedrørende de generelle principper for indregning og måling af finansielle aktiver og forpligtelse, og efterfølgende den ændrede regnskabspraksis for nedskrivninger på udlån og hensættelse til tab på garantier og uudnyttede kreditter. Beskrivelsen af anvendt regnskabspraksis for regnskabsmæssig sikring er uændret, og beskrivelsen er derfor udeladt.

Åbningsbalance 1. januar 2018:

(1.000 kr.)	Rapporteret balance	Ændring nedskrivninger på udlån	Justeret balance
Kassebeholdninger og anfordringstilgodehavender hos kreditinstitutter	346.835	-237	346.598
Tilgodehavender hos kreditinstitutter	3.311.859	-213	3.311.646
Udlån og andre tilgodehavender	12.666.560	-16.002	12.650.558
Aktuelle skatteaktiver	6.162	5.289	11.451
Aktiver i alt	19.211.885	-11.163	19.200.722
Hensættelser til tab på garantier	432	5.536	5.968
Andre hensatte forpligtelser	0	2.053	2.053
Gæld og hensatte forpligtelser i alt	17.866.330	7.589	17.873.919
Egenkapital	1.345.555	-18.752	1.326.803
Passiver i alt	19.211.885	-11.163	19.200.722

Noter

1 Anvendt regnskabspraksis - fortsat

*Klassifikation og måling**Generelt for finansielle aktiver og forpligtelser*

Finansielle aktiver og forpligtelser indregnes på afregningstidspunktet. Indtil afregningstidspunktet indregnes ændringen i værdien af finansielle aktiver og forpligtelser. Ved første indregning måles finansielle aktiver og finansielle forpligtelser til dagsværdi med tillæg af de transaktionsomkostninger, som er direkte forbundet med erhvervelsen eller udstedelsen af det finansielle instrument og fradrag for de modtagne gebyrer og provisioner, der indgår som en integreret del af den effektive rente.

Efter første indregning måles finansielle aktiver til enten:

- Amortiseret kostpris
- Dagsværdi gennem anden totalindkomst
- Dagsværdi gennem resultatopgørelsen

Finansielle aktiver måles til amortiseret kostpris, når den forretningsmæssige målsætning med aktivet er at indkassere de kontraktlige betalinger fra aktivet, og de kontraktlige betalinger udelukkende består af renter og afdrag.

Finansielle aktiver måles til dagsværdi gennem anden totalindkomst, når den forretningsmæssige målsætning med aktivet kan opfyldes ved at indkassere de kontraktlige betalinger fra aktivet eller ved at sælge aktivet, og de kontraktlige betalinger udelukkende består af renter og afdrag.

Finansielle aktiver, som ikke fylder kriterierne for måling til amortiseret kostpris eller dagsværdi gennem anden totalindkomst, måles til dagsværdi gennem resultatopgørelsen.

Efter første indregning måles finansielle forpligtelser til amortiseret kostpris, med undtagelse af finansielle forpligtelser i handelsbeholdningen, som måles til dagsværdi gennem resultatopgørelsen.

Ophør af indregning sker på afregningstidspunktet, når retten til at modtage/afgive pengestrømme fra det finansielle aktiv eller forpligtelse er udløbet, eller hvis det er overdraget, og banken i al sin væsentlighed har overført alle risici og afkast tilknyttet ejendomsretten.

Nedskrivninger på udlån

For alle finansielle aktiver, som måles til amortiseret kostpris eller dagsværdi gennem anden totalindkomst, foretages nedskrivninger baseret på det forventede tab. Aktiver, der er omfattet af beregningen af det forventede kredittab, inddeles i tre stadier. Stadie 1 omfatter aktiver, hvor der ikke har været en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for første indregning. Stadie 2 omfatter modsat de aktiver, hvor der har været en sådan stigning i kreditrisikoen, mens stadie 3 omfatter de værdiforringede (misligholdte) aktiver. For aktiver i stadie 1 regnes det forventede kredittab med udgangspunkt i en 12 måneders tabssandsynlighed, mens det forventede kredittab for aktiver i stadie 2 og 3 regnes med udgangspunkt i aktivets forventede levetid. For aktiver i stadie 1 og 2 anvendes en modelbaseret beregning af det forventede kredittab. For stadie 3 aktiver foretages en manuel og individuel beregning af det forventede kredittab. Modelberegningen tager udgangspunkt i aktivernes betalingsstrømme og følgende modelbereggede parameterestimater:

- Sandsynlighed for misligholdelse de næste 12 måneder (PD^{12})
- Sandsynlighed for tab i aktivets levetid (PD^{Liv})
- Tabets størrelse givet misligholdelse (LGD)
- Konverteringsfaktor (CF)

Det forventede kredittab beregnes som eksponeringens størrelse givet misligholdelse (EAD) gange sandsynligheden for misligholdelse gange tabets størrelse givet misligholdelse.

For privatkunder er parameterestimerne baseret på bankens egne modeller, mens parameterestimerne for aktiver med andre modparter er baseret på modeller udviklet i samarbejdet med bankens datacenter SDC. Parameterestimerne bygger på historiske data, som justeres, så de afspejler fremtidige økonomiske forhold. Til at understøtte dette anvendes en makroøkonomisk regressionsmodel, som er udviklet og drives af foreningen af Lokale Pengeinstitutter.

Kriterierne, der fastlægger, hvornår der er sket en betydelig stigning i kreditrisikoen, og aktivet derfor skifter fra stadie 1 til stadie 2, har stor betydning for størrelsen af det forventede kredittab.

Noter

1 Anvendt regnskabspraksis - fortsat

For aktiver med en PD¹² ved første indregning på under 1 % anses en fordobling af PD^{Liv} og en stigning i PD¹² på 0,5 procentpoint for en betydelig stigning i kreditrisikoen. For aktiver med en PD¹² ved første indregning lig med eller over 1 % skal der ligeledes være sket en fordobling af PD^{Liv} eller en stigning i PD¹² på 2 procentpoint.

Et aktiv anses for værdiforringet, hvis banken anser det for usandsynligt, at kunden indfrier sin forpligtelse over for banken, eller kunden har været i restance eller overtræk med mindst 1.000 kr. i mindst 90 dage. Identificeringen af værdiforringede aktiver er baseret på følgende indikatorer:

- Kunden har betydelige økonomiske vanskeligheder.
- Kunden har ikke overholdt afviklingsaftaler.
- Kundens lånevilkår er lempet som følge af økonomiske vanskeligheder.
- Det er sandsynligt, at kunden går konkurs eller bliver underlagt anden form for økonomisk rekonstruktion.

Hensættelse til tab på garantier og uudnyttede kreditter

For garantier og uudnyttede kreditter foretages hensættelse til tab baseret på det forventede tab opgjort som for finansielle aktiver. Garantier og uudnyttede kreditter måles dog ikke lavere end den provision/præmie, som banken har modtaget for at påtage sig forpligtelsen, hvor provisionen/præmien pe-

riodiseres over løbetiden. Hensættelse til tab på garantier indregnes som en særskilt post i balancen, mens hensættelse til tab på uudnyttede kreditter indregnes under posten andre hensatte forpligtelser.

Anvendt regnskabspraksis i øvrigt

Anvendt regnskabspraksis er herudover uændret. For en beskrivelse af anvendt regnskabspraksis i øvrigt henvises til årsrapporten 2017 side 36-42.

Regnskabsmæssige estimater og skøn

Opgørelse af den regnskabsmæssige værdi af visse aktiver og forpligtelser er forbundet med estimater og skøn. De fremtidige resultater vil derfor blive påvirket i det omfang, at de faktiske forhold viser sig at afvige fra tidligere estimater og skøn. Estimater og skøn er baseret på forudsætninger, som ledelsen anser som forsvarlige. Principperne for udøvelse af regnskabsmæssige skøn, der er væsentlige for regnskabsaflæggelsen, er uændrede i forhold til tidligere år. De væsentlige regnskabsmæssige skøn knytter sig til området nedskrivninger på udlån.

Øvrige væsentlige regnskabsmæssige skøn knytter sig til fastsættelse af dagsværdien for unoterede aktier, fastsættelse af dagsværdien ved omvurdering af domicilejendomme, nedskrivningstest af goodwill og måling af ydelsesbaserede pensionsordninger.

Noter

2 Kursreguleringer

(1.000 kr.)	2. kvartal 2018	1. halvår 2018	2. kvartal 2017	1. halvår 2017
Obligationer	-7.616	-11.153	-2.253	-3.687
Aktier	3.143	10.509	5.212	12.031
Valuta	3.906	6.276	3.388	5.199
Valuta-, rente-, aktie-, råvare- og andre kontrakter samt afledte finansielle instrumenter	4.704	1.110	-625	2.869
I alt	4.137	6.742	5.722	16.412

3 Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.

(1.000 kr.)	Nedskrivninger Stadie 1	Nedskrivninger Stadie 2	Nedskrivninger Stadie 3	Nedskrivninger i alt
2018				
Nedskrivninger, 1. januar 2018	10.754	50.189	53.474	114.417
Periodens nedskrivninger	1.814	1.179	23.556	26.549
Tilbageførsel af tidligere foretagne nedskrivninger	1.834	9.291	19.233	30.358
Valutakursregulering	-143	-1.533	-149	-1.825
Nedskrivninger, 30. juni 2018	10.591	40.544	57.648	108.783

Nedskrivningerne er indregnet i følgende regnskabsposter:

Kassebeholdning og anfordringstilgodehavende hos centralbanker	237
Tilgodehavende hos kreditinstitutter og centralbanker	672
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	107.874
Finansielle aktiver til amortiseret kostpris i alt	108.783

Noter

3 Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v. - fortsat

(1.000 kr.)	Individuelle nedskrivninger	Gruppevisse nedskrivninger	Nedskrivninger i alt
2017			
Udlån:			
Nedskrivninger, 1. januar 2017	77.187	41.449	118.636
Periodens nedskrivninger	18.656	7.147	25.803
Tilbageførsel af tidligere foretagne nedskrivninger	9.314	5.976	15.290
Endelig tabt, tidligere individuelt nedskrevet	14.767	0	14.767
Valutakursregulering	-34	-85	-119
Nedskrivninger, 30. juni 2017	71.728	42.535	114.263
Udlån hvorpå der er foretaget nedskrivninger	167.361	4.507.060	4.674.421
Garantier:			
Hensættelser, 1. januar 2017	56	0	56
Periodens hensættelser	470	0	470
Tilbageførsel af tidligere foretagne hensættelser	89	0	89
Hensættelser, 30. juni 2017	437	0	437
Garantier hvorpå der er hensat til tab	437	0	437

Sammenligningstal er opgjort og præsenteret i overensstemmelse med de regler for nedskrivninger på udlån, som var gældende før 1. januar 2018.

4 Eventualforpligtelser

(1.000 kr.)	30. juni 2018	31. december 2017
<i>Garantier:</i>		
Finansgarantier	432.151	454.284
Tabsgarantier for realkreditudlån	1.795.523	1.590.077
Tinglysnings- og konverteringsgarantier	1.331.768	1.290.445
Øvrige garantier	655.261	549.390
Eventualforpligtelser i alt	4.214.703	3.884.196

Noter

5 Andre forpligtende aftaler

(1.000 kr.)	30. juni 2018	31. december 2017
Lejeforpligtelse	15.269	15.108
Sikkerhedsstillelser	97.144	99.209
Medarbejderforpligtelse ved alvorlig sygdom eller død	1.976	1.939
Forpligtelse ved udtræden af datacentral	415.000	415.000
Andre forpligtende aftaler i alt	529.389	531.256

6 Segmentoplysninger, geografisk

(1.000 kr.)	Antal ansatte	Omsætning	Resultat før skat	Modtagne offentlige tilskud	Skat
2018					
<i>Danmark</i>					
Lån & Spar Bank A/S, bankvirksomhed	390	446.364	95.959	0	18.876
Invest Administration A/S, datterselskab af Lån & Spar Bank A/S, investeringsforvaltningsselskab	7	8.986	3.798	0	836
<i>Sverige</i>					
Lån & Spar Bank Sverige, filial af Lån & Spar Bank A/S, bankvirksomhed	23	36.393	-6.780	0	-1.826

Omsætning er defineret som rente-, gebyr- og provisionsindtægter samt andre driftsindtægter.